

rodila nadljudi tako neskončna, vse obsegajoča ljubezen, kakršna je žgala in izžgala do uničenja srce sv. Frančiška Asiškega, ki je, mimogrede omenjeno, preživel mladost pač veselo in posvetno, a ne „jako lahkomišelnost“ (str. 151.). Mnogo se je pisalo zadnja leta o tem velikem sinu solnčne Italije. Da naj prerodi njegov duh srca! Da naj krenejo ljudstva na pot, ki jo je hodil in učil Frančišek. Glas vpijočih v puščavi! Ko vendar manjka poglobitve! Ko ni v srcih niti semena ljubezni, kaj šele cvetja in sadu. Da smo zelo majhni, bi morali priznati, kako smo revni in nevedni! Tedaj šele bi imeli dvigniti poglede na solnčno pot bivšega Janeza Bernardonija, prijatelja poezije in solnca in vse prirode, čigar življenje in pravila za življenje niso mrtvilo, ampak bogat vir globokega duševnega življenja vsakemu, ki prav umeva ponižnega duha tega velikega otroka.

Žal, da nam ni podal pisatelj o tem čudovitem možu malo več. S krasno gloriolo pa je ovenčal grob kongenijalne Frančiškove rojakinje sv. Klare, z lovorom Petrarka, s sojem nesmrtnosti Mihelangela in Rafaela, katerih slednji sled je itak vdolben v zgodovino človeštva večno in neizbrisno.

O jeziku sem rekel: Lahek je, prožen. Koristno pa bi bilo še malo pile.

Kratko: Še nekoliko poglobljenja v mislih in v vsem delu, še nekoliko več truda in skrbnosti, in vedno bomo veseli takih knjig.

Nisem pisal sistematične kritike. Nisem kritik in ne maram biti! Le dvoje, troje hipnih utrinkov k „Utrinkom“. Ne zahtevam in ne pričakujem, da prisega kdo na moja mnenja in moje besede. Kdor sodi drugače, prosto mu!

Ksaver Meško.

Janeza Trdine zbrani spisi. VI. knjiga. Bajke in povesti. V. V Ljubljani 1909. Založil L. Schwentner. Cena broš. knjige K 2:50, po pošti 20 h več. — Ta knjiga vsebuje še neobjavljene spise Trdinove. Tem raje se bo pač posegalo po njej. Saj mora vsakega, ki čisla velikega pisatelja, zamikati, kaj nam je pritalil za svojega življenja. No, lahko rečemo, da se bodo čitatelji tudi pri tej knjigi divili bogastvu Trdinovega jezika ter se naslajali ob jedrnatosti njegovega sloga! — Založnik nam obeta še nadaljnja objavljenja iz Trdinove zapuščine, kar mora veseliti vsakega prijatelja naše literature.

Italija, nje slava in beda. Pod tem naslovom je prof. g. dr. J. Tominšek v samozaložbi izdal v „Ljubljanskem Zvonu“ objavljeni popis svojega potovanja po Italiji. Ko bi hoteli hvaliti njegovo knjigo, reklo bi se morda, da pišemo kolikor toliko pro domo, in temu očitku se hočemo izogniti. Konstatujemo samo dejstvo, da se nam je radi objavljenja dr. Tominškovih potopisnih spisov od raznih strani opetovano izreklo priznanje. Navedli bi v tem pogledu lahko merodajna imena. Ni dvojbe, da ima dr. Tominšek baš kot potopisni pisatelj svoje častilce, in to po vsej pravici. Kar odlikuje njegova dela te vrste od mnogih podobnih spisov, je pred vsem ono absolutno obvladovanje gradiva, ki vzbudi v človeku zadovoljivo zavest, da ni začel pisati na slepo, da je imel temveč svoj cilj z vsega početka jasno pred očmi. In zato se nam prezentujejo njegovi potopisni spisi kot nekaj celotnega, kar nam nudi po svoji razpredelbi in zaokroženosti istinito umetniški užitek, in sicer tem bolj, ker pisatelj tega, kar nam popisuje, ni gledal samo z razumom, temveč tudi z odprtim srcem. Knjiga, ki je tudi po zunanosti lična, se priporoča sama. Stane le K 1:60, po pošti seveda primerno več. Ker je število izdanih izvodov, kakor čujemo, le majhno, je v interesu vsakega, ki si želi knjigo nabaviti, da si jo čimprej naroči.